

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Főmunkatárs:		Magánhirdetések legutányosabbán, árszabály szerint.	
Égész évre	4 frt	Fehér János.	Révész Lajos.	Hivatalos hirdetések díja: 100 szóig 2 frt, ezenül minden megkezdett száz száznál 50 kralt több.	
Fél évre	2	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		Lapunk számára hirdetések elfogad a „Köztér újságoké” és a „Magy. Távir. Iroda” hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1. szám.	
Negyed évre	1	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatallra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.			

Népoktatásunk bajai.

Egy régi közmondás azt tartja: »Kit az istenek gyűlölnék, tanítónak teszik.« És ez, sajnos, a civilizációról híres XIX. században is még jórészt így van, s így lesz legalább is addig, míg az összes falusi iskolák tanítóinak fizetése ki nem egészítetik 400 forintig.

A falusi tanító fizetése, a 80 és 300 frt közt váltakozik. Ennyi tenger pénzért kell falu-helyeken a tanítónak megélni a még kántori, esetleg harangozóit teendőket végezni, hacsak nem olyan szegény az eklészia, hogy maga harangozik a pap. — És ez a fizetés is legtöbbször természeti szolgáltatmányokból áll, mely k mind az isteni Gondviselés adta időjárásról függnek; ha ez mostoha, sem a népek, sem a kántortanítónak nincs meg a mindennapi kenyere.

Az első baj tehát a silány fizetés, a mi városban, faluban legcsekélyebbre van szabva. A ki pedig anyagi gondokkal kénytelen küzdeni, az nem fog testestől-lelkestől odaadó paedagógiai szolgálatot végezni, hanem elkedvelenedik, hanyagul végzi kötelességeit, mert valamint a telt gyomor nem szereti a tudományos foglalkozást, épp oly kevéssé az üres. Akinek a lértét való harcolt kell küzdeni, az nem összeponostolhatja figyelmét magasabb feladata teljesítésére, agyál, szívét a megélhetés gondjai tartják fogva s nem csóla, ha növendékei nem haladnak s a régi elvből kiindulva elmaradnak, hanyatlanak. Első sorban tehát tisztességes fizetést a nemzet napszámóainak. S az erről való gondoskodás annál inkább kötelessége most már az iskolászekeknek, mivel a vallás- és közoktatásügyi miniszter legújabb kijelentette, hogy nem fogja figyelembe venni a f. évi június hó végén ül beérkező folyamódványokat, hanem kényszeríteni fogja a 300 frtnál csekélyebb javadalmú állások fentartói a törvényes fizetés megadására.

A második baj a tanítási idő rövid volta. Nem az egyes tanévről van szó, mely tudva-

lövleg krumpli szüret után, októberben, kezdődik s áprilisban, májusban, a kis libák kikeltkor végződik, tehát összesen hat hónapig tart, hanem azt az abnormitást értjük, hogy épen akkor, mikor a gyermek 12 éves, tehát a mikor elméje fogékonyabb a tanulmányok megértésére, ép akkor veszik ki az iskolából.

E bajon talán úgy lehetne segíteni, ha az ismétlő iskolát egy évvel megrövidítének, a mindennapi tanítás idejét pedig egy évvel meglődanák. Nem kellene tehát egyéb, mint a rendes tanítás meghosszabbítása, hogy mikor a gyermek már megérti a mit tanul, erősen rá lehessen fogni a legszükségesebbekre s úgy átengedni az ismétlőbe. Anyival is inkább indikált pedig ez, mert harmadik baj gyanánt a túlterheltség lehet konstatalni.

A túlterheltség legott kitűnik, ha végig nézzük az elemi iskolai tanulónak tanrendjét, a hol a következő tantárgyakat találjuk: Katekizmus, biblia, nyelvtan, olvasás, írás, földrajz, történelem, természetrajz, természettan, alkotmánytan, gazdaságtan, összesen tehát 11 tantárgy. Hozzájárulnak még ének, szépirás, torna. Ugyan miképen birkózhathik meg ennyi tantárggyal annak a kis honpolgárnak vagy honleánynak a fizikuma, a kinek észtehetsége még csak fejlődésben van? Különösen ha az egyes tantárgyakból oly sokfelét kell tanulniok! Rdukalni kellene tehát a tantárgyat s az anyagi tápszerhez hasonlóan csak azt és annyit nyújtani, a mi a gyermek testi és szellemi fejlődésének megfelel.

A negyedik baj a felügyelet hiányos volta. Iskolászekre van ez bízva, melyeknek tagjai faluhelyen egyszerű földművelők, városban pedig oly urak, kik lehetnek jeles ügyvédek, orvosok, de a paedagógiához nem sokat értenek. Már most mikép ellenőrizi ez az iskolászek a tanító működését? Azt ellenőrizheti, vajjon a növendékek járnak-e rendszeres iskolás vajújon a tanító nem mulaszt-e órát, de már hogy miképen teljesíti nevelői feladatát, arról gyakran fogalmuk sincs. Meg aztán milyen lealacsonyító a tanítóra nézve, ha egy parasz-

lombokból álló testületre van bízva az ő működésének megírálása, oly testületre, melynek tagjai maguk is csak fogylatkosan tanultak meg írni, olvasni s a nevelésről annyit sem tudnak, mint a hajdú a harangöntésből! Ezek képezik a tanítóra nézve az első fokú fegyelmi hatóságot, ezek döntenek a felett, vajjon megfelel-e az év folyamán át paedagógiai feladatának.

Nem lehet tehát csodálkozni, ha a népoktatás nem felel meg egészében a hozzá fűzött várakozásnak, ha az iskolakerülők száma szaporodik, ha a tanítói kar folyton zűgölődik, ha a szülők panaszkodnak, ha a magasabb fokú iskolák tanárai minduntalan hangoztallják, hogy oly anyagot kapnak továbbnevelésre, tovább oktatásra, melyen a nevelés és oktatás nyomai alig látszanak.

Dreyfus.

Szertelen indulatok jellemzik a francia népet. A hazaszeretnek néha örfjögéshoz hasonló kitöréseit látjuk, máskor meg a pokoli gyűlölet produkál vulkani erupcióhoz hasonló latványosságokat. Franciaország az örökös laz hazája, mely a féktelenségig feszíti idegeit s a láz kitörései mindig deliriumokban jelekednek.

Most is ilyen deliriumban van a köztársasag nemzeté. Ugy ezerm csak, mint a figyelő orvos, aki beteget pulzusán keresi a laz nyomait. Megfigytem a figyelmemet, hogy végigtekinthessek higgadtan a jelenségeknek egész során s beelő helyes diagnózist vonhassak le magannak...

Dreyfus kapitányt örökös deportációra ítélték hazaárulás miatt. Dreyfus fiatal, ambiciózus tiszt. Gazdagsaga akkora, mint a Rotschildoké, milliói a legnagyobb fényezés mellett is csak szaporodhatnak s nem fogyhatnak meg... Ennek dacára Dreyfus katona maradt, roppant szorgalmmal tanul, felküzdötte magát zsidó vallása ellenére a törzskarba. A legfárasztóbb katonai szolgálatokat szó nélkül, katonai pontossággal, s mindig jól teljesítette; játékos nem volt, pazarló nem volt, szenvedélyei nem voltak.

Dreyfus mégis elítélték hazaárulás miatt, mert mint a »bordereau«-nak neveztet iratjegyzékből kiténik,

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Somogyi Géza jubileumára.

Motto: Arma virumque cano.

Kedves régi jó barátom!
Jubileumra hívsz látom;
Földi testben részt nem veszek,
De gondolatban ott leszek.

Nem jó jel a jubilálás;
Hasonlít a vég elvadás;
Perceidhez, az élettől,
S kérdik: élve eddig, mit től?

Tanítványid vannak, vannak.
Kiket nem hagytlál uagnak,
Hanem hát te jó barátom!
Kiben élsz tovább? nem látom.

Az a tüzről pattant asszony,
»Hogy semmi jót ne mulasszon.«
Mindig kedvedben járt néked;
Mégis üres maradt fészeked.

De te nem vagy annak oka,
S a mit mondok nem is bók a:
Ugy volt a végezt könyvében,
Hogy te maradj üres lében.

Pedig mint mathézis tanár
Tudnád, szamolás miből áll.
Egyhez egy, az mindig kettő;
S nálad háromra föl nem nő.

Élted fája elhervadt;
Szellemedből bőven van ott
A Kárpátok lejtői közt;
Betőltvén nagy szellemi közt.

Ha meghaltál a testvedben,
Élj tovább a szellemvedben!...
Élj és gondoldj néha rád is!
Térn nem vagyok oly infámia.

Vén Gobé.

A sors szeszélye.

— Elbeszélés. —

K. város elegáns, modern stylen épült hazainak egyikében az ebédő szobában, asztalnál ült egy öt tagból álló kedves család. A nagymama s ennek leánya, egy szép, kissé elhízott szőke nő, a férj, magas derék szőke férfi és két angyalarucu kis leányka.

— Ugy-e mama! — kérde a nagyobbik — ma el jön a kisasszony, a ki Mariskát és engem tanítani fog?
— Igen Milike! már várjuk, viszonzá a mama.
— Aztán legyetek ám szófogadók a kisasszony iránt! szolt közbe a papa.

A szobaleány jelenté, hogy egy gyászba oltözött hölgy érkezett.

— Vezesse be a szalonba — mondá az ifju nő — mindjárt megyek fogadására.

— Ez bizonynal a nevelőnő lesz! — kiálltanak örvendve a gyermekek.

— Mi is megünk mama, hogy lássuk milyen ő!
— Majd csak akkor, ha hívní foglak, szolt a mama.

Aztán befejezvé az étkezést, a szalonba ment. A mint belépett, a gyászos hölgy, ki az ajtónak hattal ült, a neszre megfordítá fejét aztán felemelkedve a belépő felé közeledett.

Szemek találkoztak; mindkettőnek ajkáról a megletes halk kiáltása hangzott.

— Jól latnak szemeim? Emilia te vagy? Igen, igen! a te gyönyörű szelid szemeid tekintenek reám! Ah! de arcod nem a régi többé, sok, sok szenvedés nyomai látszanak azon! Szólj az Istenért! mi borzasztó dolgok történhettek veled? s miként találtál fel e nagy városban?

Igy beszélt Mariska, a kedves ifju nő, csókjaival és könnyeivel boritva a szenvedő, halvány arcot.

Emilia a mély megindulástól darabig szólni nem tudott; lelkére, mint súlyos teher nehezül a fájdalom.

Mariska a pamlaghoz vezette, leültette s maga is mellé ülve, így folytatta a beszédét:

valaki négy katonai iratot eladott egy nagyhatalomnak. A bírák azt mondták, hogy Dreyfus a bűnös, s öt ítélték el.

Ez a »res judicata«, amely előtt az elfogulatlan ember mindig tisztelettel áll meg, ha az ítéletnek nincsenek formahibái.

Ennek az ítéletnek hibái vannak. A nyilvánosság teljes kizárása az ítékezésnél megbocsáthatatlan bűn volt, mert a közvélemény nem ismeri a részleteket s nem akarja kifogástalannak elismerni az ítéletet, mert nem tudja:

1. Miért árulta el Dreyfus a hazáját? Nyomorult pénzért, mikor neki több van e silány értékből, mint 300 más tiszt társának. Talán hiúságból? Hát ha ő akart volna, nem kapott volna idegen hadseregben tiszt serfénysőbb katonai rangot, uniformist? Miért lett áruló ez a gazdag, független, szerény jellemű ember?

2. Mit árult el a »bordereau« szerint? Négy olyan iratot, amelyet mindenki nagyobb farsádság nélkül megszerezhetett, mert nyomtatott írásköz, melyek minden gyakorlatlan száz, meg száz tiszt kezén megfordulnak, de a mit az idegen államok katonái attachéi saját szemekkel látnak minden hadgyakorlatnál.

3. Kinek árulta el Dreyfus a hazát? Németország kézzel-lábbal tiltakozik ellene, hogy ő neki valami összeköttetésre volt Dreyfusszal. A német nagykövetség hazugságnak mondja, hogy a »bordereau« az ő papirkosarából való s kijelenti, hogy az egész árulási história, amennyiben róla van szó, komédia.

4. Az írásszakértők közül három kedvezőtlenül vallott Dreyfussra, kettő kedvezően. Hát ez elég alap volna súlyos ítélet hozatalára?

5. Forzínette kapitány, Dreyfus özvegy esküszik D. árthatlanságára, Piquart ezredes rettenetes komplott aldozatának mondja a szerencsétlent. Gonse tábornok, Scheuer-Kestner szenator és Franciaország legjobbjainak egész sora azt állítja, hogy végzetes tévedés forog fenn, hogy politikai hibákat követtek el, hogy az ítélo bírák illetetlen befolyást gyakoroltak valami ismeretlen tényezőre.

Ime egész láncolatot sorozata a tényeknek, melyek azt mondják, hogy a Dreyfus ellen meg hozott ítélet nem igazságos, — vagy ha az, hát nem világsították fel róla a közvéleményt.

Miért nem? A kormány azt mondja, hogy politikai bonyodalmak okozta a dolog. Egy háború rémét festik a faira, hogy elijesztesse a tiszta igazság híveit abbéli követelésükkel, hogy csak a világságos derfitheti fel e szomorú ügyben a valóságot.

S mialatt a legürültebb politikai hajszák folynak, a Pandora szelencéjéből hirtelen előbukkan egy alak egy katonatiszt, egy törziszt, akiről senki se tudja, hogy hogyan került bele ebbe a dologba.

Ez Walsin-Esterházy gróf, törzskari kapitány. Mielőtt valaki egyáltalán emítette volna a nevét, ő már védekezik. Öngyilkosságot emleget, szokni akar, felmondja a lakást, melyet bérelt, fenyegető leveleket ír, aztán mikor a nevét emlegetik, hazugságokat kohol, antiszemita újságokkal meginterjúvoltatja magát, szóval olyan gyanus viselkedést folytat, hogy a figyelmet mindenképpen magára vonja.

Mikor aztán Dreyfus Mathieu, az elítéltek összes megjelenik a nyilvánosság előtt s őt vádolja a haza-

árulási vád koholásával, Esterházy olyan nevétség szerepet játszik, amellyel az elfogulatlanokat az ő szerre önmaga ellen zúdítja.

Azt mondja, hogy lefátyolozott hölgy titkos randevut adott neki a Notre Dame-templom mellett s ott egy iratot adott át neki, melyet ő a hadügyminiszterhez küldött.

Ki az a lefátyolozott hölgy? Eszünkbe jut a francia rémgények valamennyi fátyolos hölgye, s hajlandók volnának kacagni föltötte, ha nem volna nagyon szomorú a dolog.

Aztán lelepleződik Esterházy egész előlétele. Olyan kétes existencia ő; kártyás, iszákos; a klubokban mindig nagy pénzre játszik, sokat veszít, nagy lábon él, szeretőket tart, vagy őt tartják el a szeretőik. Vagyona nincs, mindig pénzzavarban van; hitelezőt lelovással fenyegeti, ha moccanni mernek ellene. A bankárokat szipolyozza, titokteljes utazásokat rendez egyszer Belgiumba, egyszer-kétszer Elzászba, barátkozik Schwarzkoppon német attachéval, Panizardi olasz katonai megbizzottal.

Ennek az alaknak az írása feltűnően hasonlít a bordereau írásához, annyira hasonló, hogy még ő maga is a kétségbeesettett játsza, beisméri a hasonlatosságot, s azt mondja, hogy ha a titokteljes lefátyolozott hölgy nem volna, hát biztosan elveszne.

De van egy titkos lefátyolozott hölgy. Hol van? A francia sajtó legügyesebb kémszemszere, mely százaszorosan túlszárnyalja az összes rendőrségeket, hat héten át üldözi a fátyolos hölgyet, de az nincs sehoh. Hát Esterházy talán leleplezi? Dehogy! Azt mondja, hogy ő se ismeri. A katonatiszt, akinek egy hölgy randevut ad, nem ismeri a titokteljes alakot, aki őt meg akarja menteni.

Meg is menti. Nagy dőr-durrall megtartják a vég-tárgyalást Esterházy ellen. Tirokban megint. Azt a kérdést vetik föl csak, hogy Esterházy írta-e a bordereaut. A szakértők azt mondják, hogy a bordereau az Esterházy írásának sikerült utánzata, de hamisítás, nem ő írta.

A hadi törvényszék tehát fölmenti Esterházyt.

Azt persze nem is kérdezték, hogy:

1. Ki hamisította hát a bordereaut.
2. Miért hamisították éppen az Esterházy keze-írása után.
3. Bűnös-e egyáltalában Esterházy?
4. Dreyfus írta-e hát a bordereaut?
5. Miért hamisította volna éppen az Esterházy írását Dreyfus, ha ő a hamisító?

S így tovább. A hadi törvényszék a kérdések egész sorára nem is akart kitérni. Volt egy levél ugyanis, amelyben Esterházy azt mondja: »szeretnék ulánus kapitány lenni, hogy a gyűlölt franciák teste föltött lovagoljak végig Paris utcáin. Volt egy levél, amelyből kitűnt, hogy Esterházy a zsidó bankárokhöz fordult, hogy gyűjtsek neki könyöradományokat, mert ő segédkezett a zsidó Cremieux kapitányt egy parbjában. Tehát a lovagias szolgálatért ő honoráriumot kért. Az sem érdekelte a katonabírót, hogy ki az a fátyolos hölgy, s mi köze neki a hazaárulásnak.

Itt van tehát a földérfetlen kérdések egész sora, melyre egyik hadbírósg sem volt kíváncsi; de ott van

a jólab azoknak a viselkedésében is, akik ebből a kérdésből politikai célokra kovacsolnak maguknak tőkét, s ezek az antiszemita, meg a royalisták. Ezek azt mondják, hogy a hadsereg becsülete forog kérdésben. Ugyan? Hat csinált-e valaki abból valaha nemzeti szerelmet, ha azt mondták valahol, hogy és az a bíró tévedett? Hisz a bíróság nem csalhatatlan; avagy a katonabíróság nem tévedhet talán? Sajnos, igenis tévedhet! A történelem ezer szomorú példáját ismeri a »Justizmord«-oknak.

Az egész história fonálán egyetlen egy feltűnő tényt lehet konstatálni, azt, hogy a hamisításoknak egész sorával van ez a kérdés összebonyolítva. Folyton újabb és újabb hamis okmányok kerülnek elő, úgy, hogy az egész hajszá egyentlen egy hamisító banda művének látszik.

Most már az is kétséges, hogy történet-e' egyáltalán árulás. Csak az tény, hogy van egy hamis okirat mely árulásra mutat, de ha ez az okirat hamis, hogyan lehetett annak alapján valakit elítélni?

Mi még élken emlékszünk a Norton és Dve-re-féle hallatlan hamisításra, melyben Drumont úr, Morés márk és néhány más antiszemita nagyság szerepelt. Akkor Millevoye úr a francia kamarában egy sereg hamisított okiratra hivatkozva, azzal vádolták Rochefort és Clemenceau képviselőket, hogy kémzolgálatokat teljesítenek Angliának. Clemenceau akkor leleplezte a hamisító bandát, akiket aztán az esküdtek elítéltek egy-két-három évi börtönrre.

A banda tagjai közül Drumont most vezeti a Dreyfus elleni hajszát, s a hamisítók közül most is ott ülnek néhányan az ő környezetében, sőt mi több, Walsin-Esterházy is testi-leiki jó barátja neki.

Azt kérdezzük, hogy nincs-e valami összefüggés a két hatalmas hamisítás között? Nem azért csináltak-e a nagy antiszemita heccet, hogy a royalisták a háttérben csendesen működhessenek s eltérleljék róluk valamivel a figyelmet? Hisz a francia hazafiak már felkiáltottak a francia néphez:

— Vigyázzatok! A köztársaság van fenyegetve, mert újra feltámadt a Boulanger-izmus!

És kilépett a küzdőtérre Franciaország nagy fia, Zola Emil is.

Vadát emelek! — kijáltotta az árulás és a hamisítások összes szereplő felé. Vadát emelek mindenki ellen, aki ebben a dologban eddig szerepelt, s nem engedte az igazságot tisztán, fényesen, szenny nélkül érvényre jutni. Vádolja a bírákat, vádolja a szakértőket, vádolja a kormányt, a minisztereket!

Vádolja pedig őket azért, hogy esküdtek, független francia polgárok elé vigyék az egész ügyet és ott tárgyalják egész nyíltan, a nyilvánosság minden attributumával, a közönség, a sajtó előtt. Elő azokkal a titkos okiratokkal, elő a vádemelőkkel, hadd lássa az egész világ, hogy hol a hazaáruló, ki a hamisító, kit kell elítélni, kit kell fölmenteni.

A Zola Emil pöre e századnak leghíresebb igazságszolgáltatási ténye lesz. A Zola önfeláldozása e század leghatalmasabb, legnemesebb, legönzetlenebb cselekedete. Egy férni, akinek a dologhoz csak anny köze van, hogy ő is francia, de akinek faj, hogy nemzetét igazságszolgáltatási szörnyűségekkel vádolják,

— Azt hittem hogy a nevelőnk érkezett meg, a kit mára várunk s ime te kerested fel régi barátódot! Ha ily szenvedőnek nem látnálak, azt mondanám: mily végtelen örömeteljes meglepetés viszont látni téged.

Emília fájdalom könyvekben tört magának utat, aztán leküzdve mély megindulását, szól:

— Nem családát, midőn bennem a nevelőnt hitted megkerélni. De én Torday ügyvéd hazához lettem meghíva, mint nevelő, ide utastottak és téged találtak itt. Hogyan lehetséges ez?

— Mint nevelőnt? — kijáltott fel Mariska meglepetve — te mint nevelőnője gyermekeimnek?!

Oh ilyet még nem is álmodtam volna! Torday ügyvéd neje én vagyok, mindjárt elbeszélék mindent. De ki hitte volna, hogy a várt nevelőben téged foglak viszontlátni!

— Szólj édesem miként történetted ez? De nem, nem! most ne szagassuk fel a régi sebeket! Majd egyszer, ha már behégedtek, elfogod nekem beszélni szomorú életed történetét. Most pedig halld röviden a mi lelem azóta történt, mióta, mint boldog menyasszony töled elváltam.

De hadd mondjam el azt is, hogy mihelyt megérkezünk új otthonunkba, azonnal irtam neked s nem kapva rá feleletet, azt hittem, hogy nagyon el vagy fogalva a menyegzői előkészületekkel; vártam tehát türelmesen. Eltelt 2 hónap s rólad semmi hír. Ekkor újra irtam neked levelet B.-re Havasi Oszkárnéknak címzve, de a levél visszajött. Azaz vigasztaltam maga-

mat, hogy boldogságodban feledkezél meg rólam, a levél visszajöttének okát pedig annak tulajdonítottam, hogy valamire elutasított férjeddél s nem tudtál, hova küldeni a levelet.

— Első levedre azért nem válaszoltam, mert nem akartam nagy bánatom leírásával zavarni boldogságodat, szolt Emília szomorúan.

— Oh drága jó Emiliám! Erekyeként őrzöm ma is azon levedet, melyet érdeklőmben szegény megboldogult férjemhez írtál s melynek jöletemet köszönhetem. Ő adta át nekem e levelet, mondván, »örizd híven.«

Mariska letérlő eltörtő könnyeit s folytatta:

— Két évet eltűnt együtt egyetértésben, boldogságban. Mindkettőnknek akaratja az volt, hogy ki leányunk a kereszténységben Emília nevet kapjon. Boldogságunkat férjem nehéz betegsége zavarta meg. Halálos ágyán így szólott hozzám:

»Ha én többé nem leszek, ne maradj támasz nélkül. Te fiatal vagy, rád még új boldogság derenghet; vagonod kezelését nem jó idegenre bízni. Fogadd el férjedül legjobb barátomat, a derék, becsületes Torday Elemért. Midőn tegnap meglátogatott vele is közlém ez óhajomat.«

— Így történt, hogy férjem gyászvének letete után Tordaynak nyújtam kezemet. Ide hozott az ő házába. Első férjemtől maradt házamat bérbe adtuk, üzletét pedig eladtuk. Elmondhatom drága Emiliám hogy mindkétserjő férjjeid aidot meg az ég! Van még egy Mariska leányom is, ez második férjem. Kis leá-

nyaim mellé óhajtok egy jó nevelőnt. Te itt maradsz, de nem e minőségben, hanem, mint édes testvérűn. Itt kényelemben élhetsz. Nevelőnt majd keresünk mást. Férjem örülni fog, ha szeretett barátómet e házbán üdvözölheti.

Aztán ekkép folytatta:

— Mi régi barátóink, rokonlelkek vagyunk, tehát mint jó barátóhoz, jó lélekhez illik, el kell fogadnod, a mit neked ajánlok. Mert az nem a te hibád, hogy vagyontaláná lettél s nem az én érdemem, hogy jöletnek örvendhetek. Ez a sors szégyelje. A vagy mond, ha megfordítva állana a dolog, nem-e te is azt tennéd velem?

Ime saját szavaid!

— Most én élek e szavakkal s még azzal toidom meg, hogy neked annnyalval is inkább el kell fogadnod ajánlatomat, mert én sokkal, igen sokkal tartozom neked s most hatalmamban áll ezt leróhatni.

— Igen itt maradok — szolt Emília — hisz mennyivel jobb lesz nekem közeledben élni, mint részvélen idegenek között, de leányaidnak tantója, nevelője akarok lenni.

— Oh Emiliám azt csak nem engedhetem, hogy te, a ki kényelemhez szoktál, gyermekek tantásával gyötörd magad!

Már pedig én csakis azon feltétel mellett maradok itt, ha leányaidnak nevelőnője lehetek — mondá Emília határozottan. Különbösen is ez enyhülést fog szerezni beteg lelkemnek. Ne féj, nem fogom szívökbe csepegtetni keserű tapasztalataimat! . . .

provokálja a bírósági ítéletet önmaga ellen, hogy fényt derítsen a homályba, hogy mindenki láthassa a főtétel igazságát.

Zolanak az igazság minden barátja hálaival tartozik.

A Dreyfus-ügyre csakis így lehet fényt deríteni. Ezt az ügyet csakis egy Zola nevével, presztízsével lehetett újra a bírák elé vinni, azok elé a bírák elé, akik becsületükre és lelkiismeretükre fogadják, hogy igazságosak lesznek. Ők nem elfogultak a katonai uniformissal szemben, de őket nem is befolyásolhatja a katonai felebarátok óhajátja, titkos vagy nyílt fellépése.

Kiváncsian várja az egész világ ezt az ítéletet, mely bizonyára olyan lesz, amilyen független polgároktól várni lehet.

A Dreyfus kapitány ügye ott dől el február második felében a szajnai Írvényszék esküdt bírósága előtt, ahol Zola a vádolt és a per összes eddigi szereplői csak tanúk.

Várva várjuk ezt az ítéletet.

HIREINK.

— **Jubileum.** Somogyi Géznak, a znióvaraljai állami tanító-kepedé érdemes igazgatójának 25 éves tanári jubileuma tégnap volt. Az ünnepélyről a rendelkezésünkre állott idő rövidségénél fogva nem kíván mőndünkben lapunk jelen számában részletes tudósítást hozni, csak azt említjük fel, hogy a vármegye intelligens közönsége a hosszas és hasznos működés elismerésének kifejezéséül szép számban jelent meg az ünnepélyen. — A sajtó nevében, melynek az érdemes igazgató annyi éve óta kézségese és buzgó munkása, mi is örömmel jelentjük ki elismerésünket. Igazi érdemeit, a melyek nevét a haza határain túl is ismertté tették, s a melyek tiszteletet szereztek a magyar pedagógia munkásainak is, — majd az arra hivatottak fogják elbírálni. Előlegül csak ennyit: Ad multos annos!

— **Társas összejövetel** volt f. hó 13-án az esteli órákban Stubbyafürdőn, mely egyike volt a már megelözött összejövetelek egyik sikerültebbjének. Részt vettek az összejöveteleken a megye vezérlo férfiai közül többen. Nevezetesen: ifj. Jusht György országgyűlési képviselő, a ki Budapestről jött fel az összejövetelre a délután megérkezett gyorsvonattal, főtisztelendő Szofia Károly turóczi főisp., Keviczky István főjegyző, Jusht Ferenc nagybirtokos, Berecz Gyula kir. tanfelügyelő, Zorkóczy Tivadar főszolgabíró, Boldis Ignác igazgató, a felső járás plébánosai s világi intelligenciája szép számmal, a kiknek tekintélyes száma növekedt az alsó járásból szintén szép számmal ide jött vendégek. Az est kedélyesen telt el s az a meggyőződés érelődött meg ezuttal is a résztvevőkben, hogy igazán szerencsés gondolat volt az összejöveteleket szervezni. Mint értesülünk, március hónapja is lesz még egy összejövetel, s ezzel az e téli összejövetelek befejeztelnek.

— **Kiváló kitüntetés.** A pápa ő szentsége a besztercébányai székeskapitánus fejőt: *Hulányi István* nagyrépost, praelátusát nevezte ki. A kiváló kitüntetés egy becsületesen és szépen megfuttott életpályá jutalma.

— **A szucsányi izr. nögyelet** március hó 5-én jótékonycélú táncmulatságot rendez a társaskör helyiségében. Belépti díj személyenként 1 fnt, családjegy 2 fnt. Kezdeté 8 órákor.

— **Jól van hát —** vizioná Mariska — mivel nem lehet téged e szándékúrl beleszélnem, ám legyen akaratod szerint. Tudom, hogy a te kezéid alatt gyermekeim jók és nemesek lesznek; hisz én is annyi szépet és jót tanultam egykor tőled.

Emilia így szolt:

— **A szomorú multra** fatolyt vetetem, de mivel a sors összehozott veled, fellébetem azt egyszer, hogy lásd mennyit szenvedtem, még teljesen árva s vagyon-talananná lettem, aztán újra rabórítom örökre.

— **S most kérlek** mutasd be növendékeimet.

— **Az anya átszaladt** gyermekeiért s bevezette őket Emiliához.

— **Ezt a jó nént** szeressétek úgy mint engemet! monda.

Emilia lehajolt és megcsókolta a két gyönyörű gyermeket. Szívét megnevezhetlen fájdó és mégis jól eső érzés járta át. Alig bírta visszafojtani a szívérl feltörő könnyeket . . .

— **Aztán bejött a nagymama** és a családí is és a legmelegebb szívességgel halmozta el kedves Mariskájuk szeretett barátónójét.

Látják kedves olvasóm, mily nagy változások történnek az életben. Az egykor gazdag, ünnepeket hölgy, mint szegény nevelőnk működik azon gyermekek mellett, kiknek anyjuk hajdan küzdött a nélkülözésekkel s a ki általa emelkedett ki a semmiségből. És e nagy változást mi okozta?

Nem-e a sors szeszélye?

— **Hudák Endre** megyei állatorvos, a földművelési minisztérium által — saját kerelmére — benedeltetett a sertésvész oltóanyagának előállítására s oltásra és egyéb, újabb szakbeli ismeretek elsajátíthatására végelt szervezett tanfolyamra. Az orvos írma utazott el a hat napig tartó tanfolyamra.

— **Helyreigazítás.** Igen tisztelt Szerkesztő Úr! Beoscs lapja f. é. 7-ik számaiban közölte volt az országos vörös-kereszt-egylet szucsányi fiókja folyó évi február hó 6-ikán, Szucsányban tartott jótékony-célú mulatságának eredménye: A közlemény nem felel meg egészen véve a valóságnak, mert a mulatságon: Spitz Elza, Feuermann Mihály és Feuermann Róza nem voltak jelen. Ellenben jelen voltak és a névsorból kimaradtak: Neumann Jakabné, Lusztig Józsefné, Gregor Józsefné, Hruska Andrásné, Deutsch Ferenoné, Turócán Jánosné, Löwinger Arminné és Verner Mikásné. A leányok közül jelen voltak: Feuermann Józsa, Keleti Aranka és Spitz Irma. Nem áll az sem, hogy Vladár Imréné medve táncolató oláh asszony lett volna; ilyen egyáltalában nem is volt s ahhoz már igazán erős fantázia kellett, ha valaki ilyen még is látott. Ugyancsak erős fantázia kellett ahhoz is, hogy valaki a szemkaprázatot hólabdacokkal jelen nem levő Löwinger Jankát láthassa. Rosenfeld Vilmosné pedig élsázi paraszt asszonynak, nem pedig leánynak volt álarcozva. Feltűnő továbbá az is, hogy Vutskovics Lajosné stb. úrhölgyek nevei zárjel közé voltak foglalva. És még feltűnőbb, hogy Vladár Imréné ő nagyságáról nem volt felelmitve, hogy az ő érdeme a mulatság létrejötte; nevezetesen: hogy ő volt a kezdeményezője. A mulatságon pedig, mind végig — beleértve a többi hógyeket is — rögtönzött jó humoros ötleivel kellemesen mulattatta a jelen voltakat. Valószínűleg tolh ba volt, hogy Rutkay Margit és Simko, Mariska kisasszonyok nevei után hiányzottak a k. a. c. betűk. A jótékony-célú mulatság szép eredményét az mutatja legjobban, hogy az előző tudósításból kimaradt Steiner Artúr úr 1 fnt felülfizetésével együtt az egytel javára maradt tiszta jövedelme: 73 fnt 91 kr tisz ki. Ezeket tartottam szükségesnek az előző tudósítás helyreigazításául a t. Szerkesztő úr engedelmével közölni, a miért is köszönetemet jelezve, maradtam kiváló tisztelettel

Egy jelen volt.

— **Felvilágosítás.** A szucsányi mulatságról szóló — lapunk előző számában megjelent, — közleménynek leíró része — illetékes kézből vett értesülésünk szerint — nem rendes tudósítónk, dr. Haaz Simon úr tollából való, ő a közleménynek már készen levő kéziratát után csupán a felülfizetők névsorát állította össze, s nevét csak mintegy megszokásból hamarában írta alá. Szerk.

— **A felső-stubbyai tűzoltóság** f. hó 13-án sikerült táncmulatságot rendezett, melynek tiszta jövedelme, 67 fnt 40 kr. a beszerzendő új orgonára fordították. Megtiszteletkijelentéssel a mulatságot: Jusht György országos képviselő, Jusht Ferenc főbirtokos, dr. Wolf egészségügyi tanácsos, Zorkóczy Tivadar a járás főszolgabírája, Komora Janos neopál plébános, Csepesany Sándor m. száművő, Galanda István stubnya-fürdői körjegyző és többen. Anyagilag támogatották a jótékony célú mulatságot: báró Révay Ferenc, Berecz Gyula kir. tanfelügyelő, id. Jusht György ő méltósága, Szofia Károly főisp., David Janos főbirtokos, Keviczky István m. főjegyző, Keviczky Imre főbirtokos, Keviczky Kálmán körjegyző, Ravasz Oszkár. Halás köszönet a megjelent vendégeknek, a támogatóknak és a rendező községit tűzoltóagnak.

— **Érdekes felfedezés.** Rózsahegyí tudósítónk arról értesít, hogy ott egy új töl lapot indítottak meg, melynek utóbbi száma igen érdekes felfedezést tartalmaz. Ugyanis tudunkra adja, hogy Szt. István tulajdonképen egy ottani drótos családól származik s magyarul sohasem tudott. Úgy halljuk, hogy ez irány érdekes felfedezéseit folytatni fogja.

— **Egyházi gyűlés.** A tót-prónai evangélikus egyházközség f. hó 13-án közgyűlést tartott Chorvát József lelkész enöklete mellett. A gyűlésnek tárgya volt a felügyelői állás betöltése, melyet a hazafias érzelmű hívők id. Velits Györgyvel óhajtottak betölteni. Azonban a nemzetiségiek is erősen küzdöttek a maguk kandidátusa érdekében, s így a két fél erősen összefutott a választás színhelyét képező templomban és annak környékén. Id. Velits György választói többségben voltak s ezt észrevéven a nemzetiségiek kisebbeg vezére, az elnököl lelkész, — az írományokat hóna alá csapva, a választás színhelyéről elosont, magukra hagyva a választókat, mint szent Pál az apostolokat. Így tehát a választás nem volt megejelhető s a felbűszült tömeg — minden rendezavarás nélkül — lassanként szétoszlott.

— **Igatás a szószekben.** Mint a Kassán megjelenő Felsőmagyarország írja, az ottani domokosrendiek templomában Pater Method a rend töl predikátora, a mult vasárnap erősen ígatott a magyar szó ellen. Beszédé elején az ellen kelt ki, hogy a hívek közül sokan elhagyják a templomokat, így tehát a predikátor beszél, de bezeg benmaradnak, ha magyar szónok lép a szószekre. Ezután pedig mint a következő lap írja, olyan szép panszlav beszédet kerekített, hogy még Turócban is alig lehet különbet hallani.

— **A neptanítók fizetésének** 400 forintig való köigaztése a kir. tanfelügyelőségk buzgólkodása folytán az utóbbi időben szép lendületet vett ország-szerte. Így Turóc vármegye azon néptanítókai is beleszék töltve lassanként kiegészített tanérlékek, a melyekben előbb mesteremberek végeztek a tanítás művészetét, sőt oly községekben is létesülnek állami, vagy

államilag segélyezett iskolák, a hol ezelőt semmiféle iskola nem volt. Az állami segélyt el fogadni nem akáro felekezeti iskolaszékek a sajtáredükción járnak el, ha f. é. június hó végéig betértesztik folyamodványukat a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz, mert az ezen idő eltelével beárkező folyamodványok — a miniszter rendelte értelmében — nem vétetnek figyelembe, ellenben az illető iskolafentartók kényserítettni fognak a törvényes fizetés megadására.

— **Eladó zongora . . .** Glüeksthal Simon helybeli lakos, volt dívtarúr kereskedő stb. annak közlésére kért fel bennünket, hogy elkölözöködsé folytán Schneider-féle, egészen jókarban levő-zongorája, egy szalon-gamitúra s egyéb bútorok aprilis hó végéig jutányos áron megvehetők. Felhívjuk ezen körülményre helybeli s közelvidéki olvasóink figyelmét.

Találás mese.

Iztelen és szagtalan,
Aranyárga színe van,
Olajszéri a leve,
Zoltán-féle a neve.
Kapod minden gyógytárba'
Két korona az ára.
Ha okos vagy, szép baba:
Talált ki hogy micsoda?

Uta 28.
Egriárat : Zoltán-féle iztelen és szagtalan csukaművelés.

Védelem asztma ellen:

Egy előkelő orvos a magyarországi asztmásoknak be akarja itt bizonyítani, hogy védekezhetnek az asztma ellen.

Mivel az asztmások legtöbbje számos szert minden eredmény nélkül használt, természetesen arra a meggyőződésre jutottak, hogy ez ellen a kellemetlen betegség ellen egyáltalán ninosen orvosság. Ezek még akkor is csak kételkedni fognak, ha megis hallják, hogy Schiffmann Rudolf dr. elismert hozzáértő tekintély, ki az asztma gyógykezelését egész emberöltőt át speciális tanulmány tárgyává tette, végre eredményt ért el. Schiffmann dr. gyógytörszerének tényleg kitűnő tulajdonságai kell, hogy legyenek, különben nem hívná föl az összes asztmásokat, hogy tőnyek kísérletet szerezve. Arra kéri magyarországi asztmásokat, hogy írják meg neki címüket és ő mindenkinek ingyen és bérmentesen megküldi gyógytörszerének egy mintacsomagját. Schiffmann dr. attól fél, hogy állításain esetleg kételkednének és tudja, hogy a szeméy kísérlet inkább meggyőző, mint a számtalan bizonyítvány közzététele, melyet olyankötl kapott kiélt szerez teljesen gyógyított. Schiffmann dr. asztma-porát már néhány éve arusítják magyar gyógyszertárakban, de vannak szenvedők, kik erőll még semmit sem tudnak. Mindezeknek szól Schiffmann dr. felhívása és ez bizonyára igen nagy előzékenységre mutat. Mindazok, kik asztmában szenvednek, írjanak azonnal Schiffmann dr. magyarországi raktárhoz, Budapest, Kirá y-utca 12. mert ingyenes mintacsomagokat csak e hirdetés megjelenésétől számított öt napon át küldenek. Különben kériük még azokat, kik ily ingyenes mintacsomagot akarnak, hogy az előbb említett címre szóló levelezőlapra csak nevüket és pontos címüket írják föl.

CSARNOK.

„Válás“

Szép ember volt Ilosvay Janos, de hideg, mint a jégcsap, érzelmetlen, mint a kő. Nem szerette az asszonyokat, nem is kereste társaságukat. Az ő számára csak kártya- és ivószoba létezett. Az egyikben azért kártyázott s a másikban is csak azért ivott, hogy ne keljen találkonia az asszonyokkal.

Pedig már nem volt egészen fiatal. Harmarcon felül kellett lennie s halantéka körül szép szőke haja ődöbe vegyült. Termete magas, járása egyenes, öntudatos, tartása dacos.

— Talán csálódott egyszer, mondogták a leányos mamák s a hevesvérű, kikapós menyecskék. De az igazán érdekes, hogy éveken át hiába lesték, hogy Ilosvay Janost hirbe hozzák: lehetetlen volt. Köszönt, kezét fogat ismerősivel, egy-egy pillanatra meg is állt szután közömbös arccal ment tovább.

És versenye kelték érte, hogy meghódítsák. Hivatást estélyekre; ő pontosan megjelent, kezét csókolta a házasszonyoknak s a nélkül, hogy egy bököt mondott volna is, elvegyült az emberek közé. Ott perc múlva jött ezután a hír, hogy Ilosvay már a kártyaszobában van, s mint rendesen, veszt a legnagyobb lelki nyugalommal.

Mikor már megunta a kártyazás egyhangúságát, hogy is ne unta volna meg! —, átment azok közé, a kik az italt szeretik. Ilosvay azonban nem igen bírta a bort, s egy pohár itál mellett elkortyozott reggelit.

Most is ott áll az ivó szobában, de nem telepedett a többiekhez, mogorvának látszott s egy magános asztalkához ült.

A kis Föthi Lenke jött be a szobába, mintha edes atyját keresné.

— Nini, Ilosvay! ön itt. Hat nem is mutatkozik köztötnök?

— Kezeit csókolom Lenke! — felelt Ilosvay.

— Máris ide menekült? Jolytatta előbbi témáját a leány.

— Mar en itt vagyok, de miután ön is itt van, tartson velem.

valaki négy katonai iratot eladott egy nagyhatalomnak. A bírák azt mondták, hogy Dreyfus a bűnös, s fűt itéltek el.

Ez a »res judicata«, amely előtt az elfogulatlan ember mindig tisztelttel áll meg, ha az ítéletnek nincsenek formahibái.

Ennek az ítéletnek hibái vannak. A nyilvánosság teljes kizárása az ítélezésnél megbocsáthatatlan bűn volt, mert a közvélemény nem ismeri a részleteket s nem akarja kifogástalannak elismerni az ítéletet, mert nem tudja:

1. Miért árulta el Dreyfus a házáját? Nyomorult pénzért, mikor neki több van e silány értékből, mint 300 más tisztársának. Talán hiúságból? Hát ha ő akart volna, nem kapott volna idegen hadseregben tiszserfénnyel katonai rangot, uniformist? Miért lett áruló ez a gazdag, független, szerény jellemű ember?

2. Mit árult el a »bordereau« szerint? Négy olyan iratot, amelyet mindenki nagyobb fáradság nélkül megszerezhetett, mert nyomtatott írással azok, melyek minden gyakorlatlan száj, meg száz tiszt kezén megfordulnak, de a mit az idegen államok katonái attachéi saját szemekkel látnak minden hadgyakorlatnál.

3. Kinek árulta el Dreyfus a hazát? Németország kézzel-lábbal tiltakozik ellene, hogy ő neki valami összeköttetése volt Dreyfusszal. A német nagykövetség hazugságnak mondja, hogy a »bordereau« az ő papirkosarából való s kijelenti, hogy az egész árusítási história, amennyiben róla van szó, komédia.

4. Az írásszakértők közül három kedvezőtlenül vallott Dreyfusra, kettő kedvezően. Hát ez elég alap volna súlyos ítélet hozatalára?

5. Forzínete kapitány, Dreyfus őrzője esküszik D. ártatlanságára, Piquart zredes rettentés komplott áldozatának mondja a »szerencsétlen«. Gonse tábornok, Scheuer-Kestner szenátor és Franciaország legjobbjaik egész sorozata azt állítja, hogy végzetes tévedés forog fenn, hogy politikai hibákat követtek el, hogy az ítélet bíráira illetetlen befolyást gyakorolt valami ismeretlen tényező.

Ime egész láncolatot sorozata a tényeknek, melyek azt mondják, hogy a Dreyfus ellen meg hozott ítélet nem igazságos, — vagy ha az, hát nem világosították fel róla a közvéleményt.

Miért nem? A kormány azt mondja, hogy politikai bonyodalmakat okozza a dolog. Egy háború rémít festik a faira, hogy elijesztsék a tiszta igazság híveit abbéli követelésükkel, hogy csak a világságos derítheti fel e szomorú ügyben a világságot.

S miáltal a legürültebb politikai hajszák folynak, a Pandora szelencéjéből hirtelen előbukkan egy alak egy katonatiszt, egy törziszt, akiről senki se tudja, hogy hogyan került bele ebbe a dologba.

Ez Walsin-Esterházy gróf, törzskari kapitány. Mielőtt valaki egyáltalán említette volna a nevét, ő már védekezik. Öngyilkosságot emleget, szólni akar, felmondja a lakást, melyet bérelt, fenyeget leveleket ír, aztán mikor a nevét emlegetik, hazugságokat kohol, antiszemita újságokkal meginterjúvolgatja magát, szóval olyan gyepus viselkedést folytat, hogy a figyelmet mindenképpen magára vonja.

Mikor aztán Dreyfus Mathieu, az elítélnek ócsése megjelenik a nyilvánosság előtt s őt vádolja a haza-

árusítási vád kóholásával, Esterházy olyan neveséges szerepet játszik, amellyel az elfogulatlanokat egyszerűen önmaga ellen zúdítja.

Azt mondja, hogy lefátyolozott hölgy titkos randevut adott neki a Notre Dame-templom mellett s ott egy iratot adott át neki, melyet ő a hadügyminiszterhez küldött.

Ki az a lefátyolozott hölgy? Eszünkbe jut a francia rémregények valamennyi fátyolos hölgye, s hajlandók volnának kacagni fölötté, ha nem volna nagyon szomorú a dolog.

Aztán lelepleződik Esterházy egész előélete.

Olyan kétes egzisztencia ő; kártyás, iszákos; a klubokban mindig nagy pénzre játszik, sokat veszít, nagy lábon él, szeretőket tart, vagy öt tartják el a szeretői. Vagyona nincs, mindig pénzzavarban van; hitelezőt lelővéssel fenyegeti, ha moccanni mernek elválni. A bankárokat szipolyozza, titokteljes utazásokat rendez egyszer Belgiumba, egyszer-kétszer Elzászba, barátkozik Schwarzkoppen német attachéval, Panizardi olasz katonai megbízottal.

Ennek az alaknak az írása feltűnően hasonlít a bordereau írásához, annyira, hasonló, hogy még ő maga is a kétségbeesett játszva, beisméri a hasonlatosságot, s azt mondja, hogy ha a titokteljes lefátyolozott hölgy nem volna, hát biztosan elveszne.

De van egy titkos lefátyolozott hölgy. Hol van? A francia sajtó legügyesebb kémrendszere, mely százasorosan túlszárnyalja az összes rendőrségeket, hat héten át üldözi a fátyolos hölgyet, de az nincs sehoh. Hát Esterházy talán leleplezi? Dehogy! Azt mondja, hogy ő se ismeri. A katonatiszt, akinek egy hölgy randevut ad, nem ismeri a titokteljes alakot, aki őt meg akarja menteni.

Meg is menti. Nagy durr-durral megtartják a vég-tárgyalást Esterházy ellen. Titokban megint. Azt a kérdést vetik föl csak, hogy Esterházy írta-e a bordereau-t. A szakértők azt mondják, hogy a bordereau az Esterházy írásának sikerült utánzata, de hamisítás, nem ő írta.

A hadi törvényszék tehát fölmenti Esterházyt. Azt persze nem is kérdezték, hogy:

1. Ki hamisította hat a bordereau-t.
2. Miért hamisították éppen az Esterházy kezé-írása után.
3. Bűnös-e egyáltalán Esterházy?
4. Dreyfus írta-e hat a bordereau-t?
5. Miért hamisította volna éppen az Esterházy írását Dreyfus, ha ő a hamisító?

S így tovább. A hadi törvényszék a kérdések egész sorára nem is akart kitérni. Volt egy levél ugyanis, amelyben Esterházy azt mondja: »szeretnék ulánus kapitány lenni, hogy a gyűlölt franciák teste fölött lovagoljak végig Paris utcáin«. Volt egy levél, amelyből kitűnt, hogy Esterházy a zsidó bankárokhöz fordult, hogy gyűjtsek neki könyöradományokat, mert ő segédkezett a zsidó Cremieux kapitány egy parbjában. Tehát a lovagias szolgálatért ő honoráriumot kért. Az sem érdekelte a katonabírákat, hogy ki az a fátyolos hölgy, s mi köze neki a hazaáruláshoz?

Itt van tehát a földérfetlen kérdések egész sora, melyre egyik hadbírósg sem volt kíváncsi; de ott van

a lólab azoknak a viselkedésében is, akik ebből a kérdésből politikai cölökre kovacsolnak maguknak tőkét, s ezek az antiszemita, meg a royalisták. Ezek azt mondják, hogy a hadsereg becsülete forog kérdésben. Ugyan? Hat csinált-e valaki abból valaha nemzeti sereget, ha azt mondták valahol, hogy ez és a bíró tévedett? Hisz a bíróság nem csalhatatlan; avagy a katonabírósg nem tévedhet talán? Sajnos, igenis tévedhet! A történelem ezer szomorú példáját ismeri a »Justizmord«-oknak.

Az egész história fonalán egyetlen egy feltűnő tényt lehet konstatálni, azt, hogy a hamisításoknak egész sorával van ez a kérdés összebonyolítva. Folyton újabb és újabb hamis okmányok kerülnek elő, úgy, hogy az egész hajsza egyetlen egy hamisító banda művének látszik.

Most már az is kétséges, hogy történet-e' egyáltalán árusítás. Csak az tény, hogy van egy hamis okirat mely árusítás mutat, de ha ez az okirat hamis, hogyan lehetett annak alapján valakit elítélni?

Mi még élénken emlékszünk a Norton és Dve-re-féle hallatlan hamisításra, melyben Drumont úr, Morés márkí és néhány más antiszemita nagyság szerepelt. Akkor Millevoye úr a francia kamarában egy sereg hamisított okiratra hivatkozva, azzal vadolták Rochefort és Clemenceau képviselőket, hogy kémszolgálatokat teljesítenek Angliának. Clemenceau akkor leleplezte a hamisító bandát, akiket aztán az esküdtek elítéltek egy-két-három évi börtönre.

A banda tagjai közül Drumont most vezeti a Dreyfus elleni hajszt, s a hamisítók közül most is ott ülnek néhányan az ő környezetében, sőt mi több, Walsin-Esterházy is testi-lelki jó barátja neki.

Azt kérdezzük, hogy nincs-e valami összefüggés a két hatalmas hamisítás között? Nem azért csinálták-e a nagy antiszemita hecset, hogy a royalisták a háttérben csendesen működhesenek s eltérjék róluk valamivel a figyelmet? Hisz a francia hazafiak már felkiáltottak a francia néphez:

— Vigyázzatok! A köztársaság van fenyegetve, mert újra feltámadt a Boulanger-izmus!

És kilépett a küzdőterre Franciaország nagy fia, Zola Emil is.

Vadát emelek! — kiáltotta az árusítás és a hamisítások összes szereplő felé. Vadát emelek mindenki ellen, aki ebben a dologban eddig szerepelt, s nem engedte az igazságot tisztán, fényesen, szenny nélkül érvényre jutni. Vádolja a bírákat, vádolja a szakértőket, vádolja a kormányt, a minisztereket!

Vádolja pedig őket azért, hogy esküdtek, független francia polgárok elé vigyék az egész ügyet és ott tárgyalják egész nyíltan, a nyilvánosság minden attribútumával, a közönség, a sajtó előtt. Elő azokkal a titkos okiratokkal, elő a véleményekkel, hadd lássa az egész világ, hogy hol a hazaáruló, ki a hamisító, kit kell elítélni, kit kell fölmenteni.

A Zola Emil pöre e századnak leghíresebb igazságszolgáltatási ténye lesz. A Zola önfeláldozása e század leghatalmasabb, legnemesebb, legönzetlenebb cselekedete. Egy férni, akinek a dologhoz csak annyi köze van, hogy ő is francia, de akinek faj, hogy nemzetét igazságszolgáltatási szörnyűségekkel vádolják,

— Azt hittem hogy a nevelőnk érkezett meg, a kit mára várunk s ime te kerestel fel régi barátótnót! Ha ily szenvedőnek nem látnálak, azt mondanám: mily végtelen örömetjes meglepetés viszont látni téged.

Emília fájdalma könnyekben tört magának utat, aztán leküzdve mély megindulását, szólt:

— Nem családát, midőn bennem a nevelőnőt hitted megérkezni. De én Torday ügyvéd házához lettem meghívva, mint nevelőnk, ide utasítottak és téged találalk itt. Hogyan lehetséges ez?

— Mint nevelőnk? — kiáltott fel Mariska meglepetve — te mint nevelőnk gyermekeinek?!

— Oh ílyet még nem is álmodtam volna! Torday ügyvéd neje én vagyok, mindjárt elbeszéllek mindent. De ki hitte volna, hogy a várt nevelőnk téged foglalk viszontlátni!

— Szólj édesem miként történhetett ez? De nem, nem! most ne szagassuk fel a régi sebeket! Majd egyszer, ha már beagadtelek, elfogod nekem beszélni szomorú életem történetét. Most pedig halld röviden a mi velem azóta történt, mióta, mint boldog menyasszony téled elváltam.

De hadd mondjam el azt is, hogy milyet megérkeztem új otthonunkba, azonnal irtam neked s nem kapva rá feleletet, azt hittem, hogy nagyon el vagy foglalva a menyegzői előkészületekkel; vártam tehát türelmesen. Eltelt 2 hónap s rólad semmi hír. Ekkor újra irtam neked levelet B-re Havasi Oszkárnek címzve, de a levél visszajött. Azzal vigasztaltam maga-

mat, hogy boldogságban feledkezél meg rólam, a levél visszajöttnek okát pedig annak tulajdonítottam, hogy valamerre elutasztal férjeddal s nem tudták, hova küldeni a levelet.

— Első leveledre azért nem válaszoltam, mert nem akartam nagy bánatom leírásával zavarni boldogságodat, szólt Emília szomorúan.

— Oh drága jó Emiliám! Erekléként őrzöm ma is azon leveledet, melyet érdeemben szegény megboldogult férjemhez írtál s melynek jöletémet köszönhetem. Ő adta át nekem e levelet, mondván, »örizd híven«.

Mariska letérlé előtőrkönnyet s folytató:

— Két évet eltűntek együtt egyetértésben, boldogságban. Mindkettőnknek akarata az volt, hogy kis leányunk a keresztsgben Emília nevet kapjon. Boldogságunkat férjem nehéz betegsége zavarta meg. Halálos ágyán így szólott hozzám:

»Ha én többé nem leszek, ne maradj támasz nélkül. Te fiatal vagy, rád még új boldogság derenghet; vagonod kezelését nem jó idegenre bízni. Fogadd el férjedül legjobb barátomat, a derék, becsületes Torday Elemért. Midőn tegnapi meglátogattot vele is közlém ez óhajomat.«

— Így történt, hogy férjem gyászévének letelte után Tordaynak nyujtam kezemet. Ide hozott az ő házába. Első férjemtől maradt házamat bére adtuk, üzletét pedig eladtuk. Elmondhatom drága Emiliám hogy mindkét szerző férjjelel adott meg az ég! Van még egy Mariska leányom is, ez második férjemé. Kis lea-

nyaím mellé óhajtok egy jó nevelőnt. Te itt maradsz, de nem e minőségben, hanem, mint édes testvérünk. Itt kényelemben élhetsz. Nevelőnőt majd keresünk mást. Férjem örülni fog, ha szeretett barátótnemet e házbán üdvözölheti.

Aztán ekkép folytató:

— Mi régi barátótnóhoz, jó lélekhez illik, el kell fogadnod, a mit neked ajánlok. Mert az nem a te hibád, hogy vagonatalláná lettél s nem az én érdemem, hogy jöletnek örövendhetek. Ez a sors szégyelne. A vagy mond, ha megfordítva állana a dolog, nem-e te is azt tennéd velem?

Ime saját szavaid!

— Most én élek e szavakkal s még azzal toidom hogy neked annnyival is inkább el kell fogadnod ajánlatomat, mert én sokkal, igen sokkal tartozom neked s most hatalmamban áll ezt leróhatni.

— Igen itt maradok — szólt Emília — hisz menyénnyel jobb lesz nekem közeledben élni, mint részvélen idegenek között, de leányaidnak tantója, nevelője akarok lenni.

— Oh Emiliám azt csak nem engedhetem, hogy te, a ki kényelemhez szoktál, gyermekek tantásával gyötörd magad!

Már pedig én csakis azon feltétel mellett maradok itt, ha leányaidnak nevelőnké lehetek — mondá Emília határozottan. Különben is ez enyhülést fog szerezni beteg lelkemnek. Ne félj, nem fogom szívökbe csepegtetni keserű tapasztalataimat! . . .

provokálja a bírósági ítéletet ön maga ellen, hogy fényt derítsen a homályba, hogy mindenki láthassa a főtétlen igazságot.

Zolának az igazság minden barátja hálaival tartozik.

A Dreyfus-ügyre csakis így lehet fényt deríteni. Ezt az ügyet csakis egy Zola nevével, presztízsével lehetett újra a bírák elé vinni, azok elé a bírák elé, akik becsületükre és lelkiismeretükre fogadják, hogy igazságosak lesznek. Ők nem elfogultak a katonai uniformissal szemben, de őket nem is befolyasolhatja a katonai felelősség óhajátása, titkos vagy nyílt fellépése.

Kiváncsan várja az egész világ ezt az ítéletet, mely bizonyára olyan lesz, amilyent független polgároktól várni lehet.

A Dreyfus kapitány ügye ott dől el február második felében a szajnai Prvényszek esküdt bírósága előtt, ahol Zola a vádlott és a per összes eddigi szereplői csak tanak.

Várva várjuk ezt az ítéletet.

HIREINK.

— **Jubileum.** Somogyi Géának, a znióvarjalai állami tanító képezde érdemes igazgatójának 25 éves tanári jubileuma tégnap volt. Az ünnepélyről a rendelkezésünkre állott idő rövidségénél fogva nem állván módunkban lapunk jelen számában részletes tudósítást hozni, csak azt említhetjük fel, hogy a vármegye intelligens közönsége a hosszas és hasznos működés elismerésének kifejezéséül szép számban jelent meg az ünnepélyen. — A sajtó nevében, melynek az érdemes igazgató annyi év óta kézsége és buzgó munkása, mi is örömmel jelenítjük ki elismerésünket. Igazi érdemeit, a melyek nevét a haza határain túl is ismertté tették, s a melyek tisztelőt szereztek a magyar pedagógiai munkásainak is, — majd az arra hivatottak fogják elbírálni. Előlegül csak ennyit: Ad multos annos!

— **Társas összejövetel** volt f. hó 13-án az esti órákban Stubnyafürdőn, mely egyike volt a már megelődött összejövetelek egyik sikerültebbének. Részt vettek az összejöveteleken a megye vezérlo ferfiak közül többen. Nevezetesen: ifj. Juszt György országyűlési képviselő, a ki Budapestről jött fel az összejövetelekre a délután megérkezett gyorsvonattal, főtisztelendő Szofia Károly turóczi főisp., Keviczky István főjegyző, Juszt Ferenc nagybirtokos, Berecz Gyula kir. tanfelügyelő, Zorkóczy Tivadar főszolgabíró, Boldis Ignác igazgató, a felső járás plébánosa s világi intelligenciája szép számmal, a kiknek tekintélyes száma növekedt az alsó járásból szintén szép számmal ide jött vendégek. Az est kedélyesen telt el s, az a meggyőződés érelődött meg ezáltal is a részvevőkben, hogy igazán szerencsés gondolat volt az összeveteleket szervezni. Mint értesülünk, március hóban is lesz még egy összejövetel, s ezzel az e téli összejövetelek befejezhetnek.

— **Kiváló kitüntetés.** A pápa ő szentsége a beszercebányai székeskáptalan fejt: *Hulényi István* nagyprépostot, praelatússá nevezte ki. A kiváló kitüntetés egy becsületesen és szépen megfuttat életpályá tulajma.

— **A szucsányi izr. nőegylet** március hó 5-én jótékonyulni táncmulatságot rendezt a társaság helyiségében. Belépti díj személyenként 1 frt, családjegy 2 frt. Kezdeté 8 órakor.

— **Jól van hát — viszonáz** Mariska — mivel nem lehet téged e szándékról lebeszélnem, ám legyen akaratod szerint. Tudom, hogy a te kezéid alatt gyermekeim jók és nemesek lesznek; hisz én is annyi szepet és jót tanultam egykor tőled.

Emília így szól:

— **A szomorú multra** fátyolt vetettem, de mivel a sors összehozott veled, fellebentem azt egyszer, hogy lásd mennyit szenvedtem, meg teljesen áravá s vagonatallanná lettem, aztán újra rablóromt örökre.

— **S most kérlek** mutasd be növendékeimet.

— **Az anya átszaladt** gyermekeiért s bevezette őket Emíliához.

— **Ezt a jó némit** szeressétek úgy mint engemt! mondá.

Emília lehajolt és megcsókolta a két gyönyörű gyermeket. Szívét megnevezhetlen fájó és mégis jól eső érzés járta át. Alig bírta visszafojtani a szívről feltörő könnyeket . . .

— **Aztán bejött a nagymama** és a családó is és a legmegebbő szíveséggel halmozta el kedves Mariskájuk szeretett barátójét.

* * *

Látják kedves olvasóim, mily nagy változások történnek az életben. Az egykor gaadag, ünneplélt hölgy, mint szegény nevelőnő működik azon gyermekek mellett, kiknek anyjuk hajdan küzdött a nélkülözésekkel s a ki általa emelkedett ki a semmiségből. És e nagy változás mi okozta?

Nem-e a sors szeszélye?

— **Hudák Endre** megyei állatorvos, a földművelési minisztérium által — saját kerelmére — berendeltetett a sertésvész oltóanyagának előállítására — oltása és egyéb, újabb szakbeli ismeretek elsajátíthatása végett szervezett tanfolyamra. Az orvos úr ma utazott el a hat napig tartó tanfolyamra.

— **Helyreigazítás.** Igen tisztelt Szerkesztő Úr! Bees lapja f. é. 7-ik számaiban közölve volt az országos vörös-kereszt-egylet szucsányi fiókja folyó évj február hó 6-ikán, Szucsányban tartott jótékony-célú mulatságának eredménye. A közlemény nem felel meg egészen véve a valóságnak, mert a mulatságon: Spitz Elza, Feuermann Mihály és Feuermann Róza nem voltak jelen. Ellenben jelen voltak és a névsorból kimaradtak: Neumann Jakabné, Lusztig Józsefné, Gregor Józsefné, Hruska Andrásné, Deutsch Ferencné, Turcsán Jánosné, Lövinger Arminné és Verner Mikásné. A leányok közül jelenvoltak: Feuermann Józsa, Keleti Aranka és Spitz Irma. Nem áll az sem, hogy Vládár Imréné medve táncoltató oláh asszony lett volna; ilyen egyáltalában nem is volt s ahhoz már igazán erős fantázia kellett, ha valaki ilyen még is látott. Ugyancsak erős fantázia kellett ahhoz is, hogy valaki a szemképrázatot hólabdacokkal jelen nem levő Löwingert Jankát láthassa. Rosenfeld Vilmosné pedig alszáni paraszt asszonynak, nem pedig leányok volt álarozva. Felütnő továbbá az is, hogy Vutskovics Lajosné stb. úrhölgyek nevei zárjel közé voltak foglalva. És még feltűnőbb, hogy Vládár Imréné ó nagyságáról nem volt felemlítve, hogy az ő érdeme a mulatság létrejöttje; nevezetesen: hogy ő volt a kezdeményezője. A mulatságot pedig, mind végig — beleértve a többi högyeket is — rögtönzött jó humoros ötleivel kellemesen mulattatta a jelen voltokat. Valószínűleg tollh ba volt, hogy Ruttkay Margit és Simko, Mariska kisasszonyok nevei után hiányoztak a . . . a . . . betűk. A jótékony-célú mulatság szép eredményét az mutajta legjobban, hogy az előző tudósításkól kimaradt Steiner Artúr úr 1 frt felülfizetésével egytt az egytel javára maradt tiszta jövedelme: 73 frt 91 krt sz. ki. Ezeket tartottam szükségesnek az előző tudósítás helyreigazításául a t. Szerkesztő úr engedelmével közölni, a miért is köszönetemet jelezve, maradtam kiváló tisztelővel.

Egy jelen volt.

— **Felvilágosítás.** A szucsányi mulatságról szóló — lapunk előző számban megjelent, — közleménynek leíró része — illetékes kézből vett értesülések szerint — nem rendes tudósítónk, dr. Haaz Simon úr tollából való, ő a közleménynek már készen levő kéziratát után csupán a felülfizetők névsorát állította össze, s nevét csak mintegy megszokásból hamarjában írta alá. Szerk.

— **A felső-stubnyai tüzoltóság** f. hó 13-án sikerült táncmulatságot rendezett, melynek tiszta jövedelme, 67 frt 40 kr. a beszerzendő új orgonára fordították. Megtisztelték jelenlétükkel a mulatságot: Juszt György országos képviselő, Juszt Ferenc földbírtokos, dr. Wolf egészségügyi tándos, Zorkóczy Tivadar a járás főszolgabírája, Komora János neopáli plébános, Csepcsányi Sandor m. számvívő, Galanda István stubnyafürdői körjegyző és többen. Anyagiilag támogatott a jótékony célú mulatságot: báró Révay Ferenc, Berecz Gyula kir. tanfelügyelő, id. Juszt György ó méltosága, Szofia Károly főispere, David János földbírtokos, Keviczky István m. főjegyző, Keviczky Imre földbírtokos, Keviczky Kálmán körjegyző, Ravasz Oszkár. Halas köszönet a megjelent vendégeknek, a támogatóknak és a rendező községti tüzoltóágnak.

— **Érdekes felfedezés.** Rózsahegyí tudósítónk arról értesít, hogy ott egy új tót lapot indítottak meg, melynek többi száma igen érdekes felfedezést tartalmaz. Ugyanis tudunkra adja, hogy Szt. István tulajdonképen egy ottani drótos családból származik s magyarul sohasem tudott. Úgy halljuk, hogy ez irány érdekes felfedezéseit folytatni fogja.

— **Egyházi gyűlés.** A tót-prónai evangélikus egyházközség f. hó 13-án közgyűlést tartott Chorvát József lelkes enkölete mellett. A gyűlésnek tárgya volt a felügyelői allás betöltése, melyet a hazafias érzelmi hívók id. Velits Györggyel óhajtottak betölteni. Azonban a nemzetiségiek is erősen küzdöttek a maguk kandidátusa érdekében, s így a két fél erősen összehittott a választás színhelyét képező templomban és annak környékén. Id. Velits György választói többségben voltak s ezt észrevéven a nemzetiségiek kisebbség vezére, az elnököl lelkész, — az írományokat hóna alá csapva, a választás színhelyéről elosont, magukra hagyva a választókat, mint szent Pál az apostolokat. Így tehát a választás nem volt megejelhető s a felbűszült tömeg — minden rendezavarás nélkül — lassanként szétoszlott.

— **Igaztás a szószéken.** Mint a Kassán megjelent Felsőmagyarország irja, az ottani domokosrendiek templomában Pater Method a rend tót predikátora, a mult vasárnap erősen izgatott a magyar szó ellen. Beszéde elején az ellen kelt ki, hogy a hívek közül sokan elhagyják a templomot akkor, ha ő, a tót predikátor beszél, de bezeg benmaradnak, ha magyar szónok lép a szószékere. Erután pedig — mint a nevezett lap írja, olyan szép panszlav beszédet kerekített, hogy még Turócban is alig lehet különét hallani.

— **A neptanítók fizetésének** 400 forintig való kiegészítése a kir. tanfelügyelőseggel buzgólkodása folytán az utóbbi időben szép lendületet vett ország-szerte. Így Turóc vármegye azon népiskolai is beleszokott töltve lassanként képviselt tanerőkkel, a melyekben előbb mesteremberek végezték a tanítás művészetét, sőt oly községekben is létesülnek állami, vagy

állami segélyezett iskolák, a hol ezelőtt semmiféle iskola nem volt. Az állami segélyt el fogadni nem akaró felekezeti iskolásoknak a sajtóterjedékükben járnak el, ha f. é. június hó végéig beértesztik folyamodványukat a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz, mert az ezen idő eltelteivel beérkező folyamodványok — a miniszter rendelete értelmében — nem vétetnek figyelembe, ellenben az illető iskolafentartók kényszerítettetni fognak a törvényes fizetés megadására.

— **Eladó zongora . . .** Glücksthal Simon helybéli lakos, volt divatárú kereskedő stb. annak közlésére kért fel benűnkent, hogy elküldőzködsse folytán Schneider-féle, egészen jókarban levő-zongorája, egy szálon-garnitúra s egyéb bútorok aprilis hó végéig jutányos áron megvehetők. Felhívjuk ezen körülményre helybéli s közelvidéki olvasóink figyelmét.

Találós mese.

Izletlen és szagtalan,
Aranyszárga szine van,
Olajszerrü a leve,
Zoltán-féle a neve.
Kápod minden gyógytárba!
Két korona az ára;
Ha okos vagy, szép baba:
Talált ki hogy micsoda?

Oldal 28.
Főiskolák: Zoltán-féle gyógytár, Bpest, N-Körona.
Zoltán-féle izletlen és szagtalan cukorkafolyadék.

Védelem asztma ellen.

— **Egy előkelő orvos a magyarországi asztmásoknak** be akarja itt bizonyítani, hogy védekezhetnek az asztma ellen.

Mivel az asztmások legtöbbször számos szert minden eredmény nélkül használnak, természetesen arra a meggyőződésre jutottak, hogy ez ellen a kellemetlen betegség ellen egyáltalán nincsen orvosság. Ezek még akkor is csak kételkedni fognak, ha megis hallják, hogy Schiffmann Rudolf dr., elismert hozzáértő tekintély, ki az asztma gyógykezelését egész emberöltőn át speciális tanulmány tárgyává tette, végre eredményt ért el. Schiffmann dr. gyógyítószerekeit tényleg kitűnő tulajdonságai kell, hogy legyenek, különben nem hívná föl az összes asztmásokat, hogy tegyéknek kísérletet szerével. Arra kéri magyarországi asztmásokat, hogy írják meg neki címüket és ő mindenkinél ingyen és bérmentesen megküldi gyógyítószereinek egy mintacsomagját. Schiffmann dr. attól fél, hogy állításain esetleg kételkedőnek és tudja, hogy a szeméy kísérlet inkább meggyőző, mint a számtalan bizonyítvány közzététele, melyet olyankoról kapott kiélt szerez teljesen kigyógyított. Schiffmann dr. asztma-porát már néhány éve arusítják magyar gyógyszerárakban, de vannak szenevédők, kik erről még semmit sem tudnak. Mindezeknek szól Schiffmann dr. felhívása és ez bizonyára igen nagy előzetesnyégre mutat. Mindazok, kik asztmában szenvednek, irjanak azonnal Schiffmann dr. magyarországi raktárához, Budapest, Kirá y-utca 12. mert ingyenes mintacsomagokat csak e hirdetés megjelenésétől számított öt napon át küldenek. Különösen kéri még azokat, kik ily ingyenes mintacsomagot akarnak, hogy az előbb említett címre szóló levelezőlapra csak nevüket és pontos címüket írják föl.

CSARNOK.

„Válás“

— Szép ember volt Ilosvay János, de hideg, mint a jégcsap, érzéketlen, mint a kő. Nem szerette az asszonyokat, nem is kereste társaságukat. Az ő számára csak kártya- és ivószoba létezett. Az egyikben azért kártyáztott s a másikban is csak azért ivott, hogy ne keljen találkoznia az asszonyokkal.

Pedig már nem volt egészen fiatal. Harmincon felül kellett lennie s halantéka körül szép szőke haja őszbe vegyült. Termete magas, járása egyenes, öntudatos, tartása dacos.

— Talán családott egyszer, mondogatták a leányos mamák s a hevesvéri, kikapós menyecskék. De az igazán érdekes, hogy éveken át hiába lesték, hogy Ilosvay Jánost hirbe hozzák: lehetetlen volt. Köszönt, kezét fogat ismerőseivel, egy-egy pillanatra meg is állt szután közömbös arccal ment tovább.

— Versenyre kelttek érte, hogy meghódítsák. Hivatást estélyekre; ő pontosan megjelent, kezét csókolta a haziaszonyoknak s a nélkül, hogy egy bököt mondott volna is, elcvegült az emberek közé. Ott percz múlva jött ezután a hír, hogy Ilosvay már a kártyaszobában van, s mint rendesen, veszt a legnagyobb lelki nyugalommal.

Mikor már megunta a kártyázás egyhangúságát, hogy is ne unta volna meg! —, átment azok közé, a kik az italt szeretik. Ilosvay azonban nem igen bírta a bort, s egy pohar itál mellett elkortyozott reggelig.

— Most is ott áll az ivó szobában, de nem telepedt a többiekhez, mogorvának látszott s egy magános asztalkához ült.

— A kis Főthi Lenke jött be a szobába, mintha edes atyját keresné.

— Nini, Ilosvay! ön itt. Hát nem is mutatkozik közöbntűnk?

— Kezeit csókolom Lenke! — felelt Ilosvay.

— Maris ide menekült? folytatta előbbi témáját a leány.

— Mar én itt vagyok, de miután ön is itt van, tartson velem.

— Kérem, mondja ezt?
 — Miért nem? Egy-két pohár bor csak nem árt meg kegyednek.
 Leültek az asztalhoz. Lenke szólalt meg csengő hangján elsőnek:
 — Mit iszik.
 — Én csak egyszerűen gyenge bort kérekem,
 — No önnel jartok, de talán egy üveg Mummia próbálkozzunk.
 — Sok lesz, nehéz lesz, kisasszony!
 — Ide hívjuk Bánó Zoltánt.
 — No úgy már nem bánom.
 Az egyik inas hozta a jégartót, a másik beallította s megforgatta benne az üveget, egy-két percig benn hagyta a jégben, azután kiengedte a dugót.
 Csendültek a poharak, összevillantak a szemek és őrösen tették le mindhárom a finom metszetű üveget.
 Az inas újra töltött. Hossy szótlanul bámult maga elé, Zoltán a leánynak autogott:
 — Szeretnék egyszer komolyan beszélni magával.
 Azt mondta, ha híres író lesz belőlem, feleségül jön hozzám: nos drámámat már elfogadta legelső műintézetünk és ön még mindig kosarat ad.
 Lenke kacagott, kacagott olyan igazán, hogy Hossy Janos sem alhatta meg szó nélkül:
 — Maga gyönyörű egy teremtes.
 — Tetszem önnek?
 — Egy kicsit,
 — Csak egy kicsit?
 — Ugy meglehetősen.
 — No erre igyunk, szólít Lenke. Hát magának hogyan tetszem, Zoltán?
 Zoltán nem felelt a hiába való kérdésre. Hiszen ugyis tudja az a haszontalan, hogy mennyire szereti!
 (Vége köv.)

Nyilttér.

Az o rovatban foglaltakért nem vállal felelőséget a szerk.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárainból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes. — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vámentesen valamint hazhoz szállítva. — mintákat pedig postafordultával küldenek**
 Henneberg G. selyemgyárai (es. és kir. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment, Capsici comp.
 Ezen hírnemes háziszser ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták köszvényél, csuznál, tag-szagatásnál és meghűtéseknel és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyökörre Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertőben készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Borsárosok alkalmazásával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter orv. jegyzés nélkül mint nem valódi utasítva vissza.
 RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

A turóci kereskedelmi és hitelintézet
XXVI. évi rendes közgyűlését
 folyó évi március hó 6-án
 és határozatképtelenség esetén
 folyó évi március hó 20-án
 délutani 3 óraker fogja megtartani,
 melyre a részvényes urak ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletévről.
2. A mérleg bemutatása és a felügyelő bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása
4. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság választása.
5. Az alapszabályok 65. szakaszának módosítása.

Az igazgatóság.

Meghívás
 a Turócmezei kerületi betegsegélyző pénztár-
 t. c. kiküldöttjeinek a
f. é. február 27-én
 (esetleg március 6-án)
 délután 4 óraker Turóc-Szt.-Mártonban a Turóci kasszinó helyiségében (Domban) tartandó
III. rendes közgyűlésére

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése és az 1897. évi zárszámadások betérjesztése.

2. 3. rendes (1 munkaadó, 2 munkavevő) és 1 pót (munkavevő) igazgatósági tag választása.
3. A felügyelő bizottság választása.
4. Választott bíróság 1 rendes (munkavevő) tag választása.
5. Kiküldöttek kiegészítői választása.
6. Indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 nappal az irodában beadandók.

Turóc-Sz.-Mártonban, 1898. feb. 17-én.

Az igazgatóság.

SZIVATTYÚKAT TŰZFECSKENDŐKET
 hazi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány és erőhajtásra
 városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,
harangokat és harangállványokat
 templomok, iskolák stb. részére.
 Búzmentesen működő
 pöcegödör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat
 készít és ajánl a
BUDAPESTI SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR
 Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)
 BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCIÚT 45.
 17. Arjegyzetek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Százezrei a
 családoknak iszzák
 előszeretettel
 naponta a
**Kathreiner-féle
 Kneipp-maláta-kávét.**
 Mentés a babkávénak egészségre ártalmas alkotórészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle maláta-kávét az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle maláta-kávét ótvagygyerjesztő, könnyen emészthető, évek során át fájódtok és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkifőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legmőltőbb vegyületek is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosságra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.
Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Éljen! éljen!